

Högaktuellt VoF fyller jämnt

”Upplysningsfilosofernas och de stora folkbildarnas verk är inte slutfört. Tvärtom finns det starka tendenser i samhället till vetenskapsfientlighet. Pseudovetenskapliga och mysticistiska riktningar verkar på en del håll att bemötas med ökad respekt.

Det finns de som anser att man inte ska göra något åt detta eftersom det är ofarligt. Vi delar inte denna uppfattning.”

Så inleddes ett upprop som skickades ut våren 1982. Det publicerades i flera tidningar. Gensvaret blev tillräckligt för att man den 4 december kunde bilda föreningen Vetenskap och Folkbildning på ABF-huset i Stockholm.

Hur har det gått efter trettiofem år av vetenskap och folkbildning? Hur har samhällets tendenser till vetenskapsfientlighet utvecklats, och hur har det gått med spridandet av information om vetenskap och vetenskapens metoder?

Vetenskap & Folkbildning

Medlemsblad nr 1/83 Box 185, 101 22 Stockholm 1 pg 63591-2

Här kommer nu det första numret av medlemstidningen, som skall följas av minst tre till under årets lopp, av det löst. Vi skall rapportera om föreningens verksamhet och försöka beakta artiklar, söcker, radio- och TV-program, utställningar, filmer etc., som handlar om pseudovetenskap av olika slag. Det mesta blir i form av korta notiser, men vi skall dessutom försöka ha med stän-

ne ett längre inlägg i varje nummer. I det här numret skriver Sven Öve Hansson om utländska organisationer, som arbetar med liknande frågor som vår förening. Föreningens medlemmar är mycket välkomna att bidra med inlägg, som skall vara signerade med namn. Bidragen skickas till föreningens sekreterare: Lena Carlsson, Dräglövsvägen 13, 752 51 Uppsala.

I början hette medlemstidningen bara "medlemsbladet". Den skrevs på maskin, kopierades för hand och skickades ut till föreningens knappt 100 medlemmar.

Aldrig någonsin har lögn, myter och missuppfattningar kunnat spridas lika fort och effektivt som idag. Fientliga inställningar till vetenskap, fakta och förnuft är vanligare, öppnare och aggressivare än för 35 år sedan. På en rad områden utsätts vetenskapen för hot som riskerar att allvarligt påverka människors hälsa på kort och lång sikt, vår miljö, och livet på jorden.

Detta har samtidigt inneburit ett genombrott för insikten

att villfarelser, myter och pseudovetenskap inte bara är något för en liten grupp specialintresserade, utan på sätt och vis vår tids största frågor. Den insikt som 1982 ledde till bildandet av en skeptisk förening har nu blivit allmän.

Aldrig någonsin har det funnits lika kraftfulla verktyg för att kontrollera uppgifter (vilket sannerligen inte innebär att det alltid är enkelt). I nyheter, sociala media och fikasamtal diskuteras *fake news* och "alternativa fakta". Begrepp som faktaresistens och filterbubblor har myntats och används flitigt eftersom de syftar på företeelser som

Vetenskap och Folkbildning
20k medlemmar 29 januari 2017
För vetenskap och mot pseudovetenskap sedan 1982

*I början av 2017 har VoF ca 3 000 betalande medlemmar,
vår Facebook-grupp över 20 000 medlemmar.*

vi alla känner till och inser är viktiga. Källkritik har gått från att vara en syssla för historiker till något som, lika mycket på grund av som tack vare den nya tekniken, utövas av alla, överallt. När även en tidning som *Bamse* ger ut ett temanummer om källkritik, där läsarna får lära sig att inte lita på något bara för att ”det står på internet”, så är det ett tecken i tiden: Intresset för och behovet av att skilja på sant och falskt, vetenskap och villfarelse, är större än någonsin.

När VoF fyller 35 år är det läge att blicka tillbaka, men även att se framåt. För våra frågor har aldrig varit hetare – på gott och ont. ✍